

[Ellemann-Jensen]

som skal retfærdiggøre regeringens budskab til folketinget: vi vil ikke gøre mere.

Det var rørende at høre finansministeren tale om, at regeringen er i arbejdstøjet og agter at blive i arbejdstøjet. Vi andre har nærmest indtryk af, at man går i slåbrok til langt op på formiddagen, og at man i hvert fald er bange for at få pletter på arbejdstøjet. Ministeren appellerer til de forespørgende partier om at tage et medansvar for en ansvarlig politik. Ministeren ved godt, at vi er rede til at tage et medansvar – men for en ansvarlig politik – og at vi ikke er bange for at få pletter på det velpressede arbejdstøj.

Det er den grundlæggende filosofi i regeringens politik, som er gal. Ministeren betegner det som en positiv udvikling, at efterspørgslen er blevet begrænset, i stedet for at interessere sig for, hvordan man igennem en indsats for at øge produktionen vil kunne fastholde et højt niveau for efterspørgslen. Regeringen har fået sparepolitikken helt galt i halsen, og resultatet viser sig bl. a. ved, at den har mistet styringen af den offentlige sektor.

Samtidig gør ministeren sig skyldig i virkelighedsflugt i sin beskrivelse af situationen. Det er udtryk for virkelighedsflugt, når ministeren fremstiller det, som om man kan vælge imellem hensyn til beskæftigelsen og hensyn til betalingsbalancen, ganske som statsministeren har været inde på det i den senere tid, senest i sine 1. maj-taler. Man kan ikke foretage et sådant valg. Man kan derimod vælge imellem kortsigtede og langsigtede løsninger i den økonomiske politik, og når regeringen nu giver udtryk for, at hensynet til betalingsbalancen kan træde lidt i baggrunden, og at man kan satse stærkere på en kortsigtet beskæftigelsespolitik, er dette udtryk for en ny farlig siksakkurs i den økonomiske politik.

I min begrundelse for forespørgslen talte jeg om den aftagende respekt for tallene, og finansministeren kom til at give et uhyggelig præcist billede heraf. I sin beskrivelse af de forhold, der indebærer voksende indenlandske og udenlandske gældsbyrder, var ministeren overhovedet ikke inde på den eksplosive vækst i refinansieringsbehovene, som vi nu løber ind i. Det står der heller ikke noget om i det kapitel fra den kommende budgetredegørelse, som ministeren i går var så venlig at overlade til ordførerne i debatten her i dag,

men man kan jo regne lidt på de tal, vi fik, og så får vi et skræmmende billede af den udvikling, vi er inde i.

Som jeg nævnte i min indledning, passerer Danmarks nettogæld til udlandet nu i denne tid de 100 mia kr. Budgetredegørelsen giver to beskrivelser af de kommende års udvikling, dels en rent teoretisk beskrivelse af, hvordan det kunne tænkes at gå, hvis der ikke sker ændringer i den økonomiske politik, dels en beskrivelse af, hvad det egentlig er, regeringen sigter på med sit såkaldte flerårige økonomiske handlingsprogram. I første tilfælde, hvor man ikke gør noget, ville udlandsgælden i 1985 nå op på et sted mellem 200 og 250 mia kr. I det andet tilfælde, hvor regeringen opfylder det, man kalder det flerårige økonomiske handlingsprogram, vil gælden i 1985 passere 150 mia kr. Det vil sige, at selv i det tilfælde, hvor regeringen opfylder sin målsætning – som vel at mærke vil fordre en stærkt intensiveret indsats rent politisk – vil renterne af udlandsgælden i 1985 overstige 26 mia kr. Det betyder, at udlandsgælden fortsat vil vokse frem mod den anden side af 1990, og at kravene om et overskud på vores handelsbalance vil vokse meget stærkt i den sidste halvdel af 1980'erne, for at vi kan dække dette rentekrav. Det er jo en eksplosiv udvikling, vi allerede er inde i, hvor renter af udlandsgælden nu bliver fordoblet hvert 3.-4. år, og hvor kravene til fremtidige afsavn, fremtidige generationers afsavn, vokser tilsvarende.

Nøjagtig den samme klemme har vi bragt os i, når det drejer sig om den indenlandske statsgæld, der nu vokser betydelig stærkere end udlandsgælden. Her bliver der også tale om voldsomme fremtidige rente- og afdragsforpligtelser, som vil udgøre en kvælende dyne over de private erhvervs investeringsmuligheder. Det sagde ministeren imidlertid ikke noget om, og ministeren fortalte os heller ikke, at vi allerede i år er stillet over for betydelige refinansieringsproblemer, fordi gammel gæld forfalder og skal erstattes af en ny og dyrere gæld. Vil ministeren ikke være så venlig at fortælle folketinget her i dag, hvor store omkostningerne egentlig er ved denne fornyelse af gamle, forfaldne gældsposter? Hvad koster det allerede nu Danmark at skulle forny den gamle gæld til dagens renteniveau?